

SORU VE CEVAPLARLA
KAMU ALIM İHALELERİNDE
VERGİ BORCU

Düzenlemeler ve Uyuşmazlık Kararları

BİLGİ NOTU

ÖZET

Bu bilgi notunda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen ihalelerde vergi borcu konusu değerlendirilmiştir. Bu çerçevede vergi borcuna ilişkin olarak kamu ihale mevzuatında yer alan düzenlemeler incelenmiş ve konuya yönelik Kamu İhale Kurulu uyuşmazlık kararları aktarılmıştır. Bilgi Notu, 1/11/2015 tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat esas alınarak hazırlanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER

Firma, Geçici Teminat İstekli, İhale, İstekli, İş Ortaklığı, Katma Değer Vergisi, Vergi Borcu, Veri Borcu Tutarı, Yasaklama.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

SORULAR VE CEVAPLAR

SORU 1: VERGİ BORCU KAPSAMINDA İNCELENEN VERGİ TÜRLERİ NELERDİR? ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ YA DA EMLAK VERGİSİ BORÇLARI DA VERGİ BORCU KAPSAMINDA İNCELEBİLİR Mİ?

SORU 2: KAMU İHALE MEVZUATINA GÖRE İHALEYE TEKLİF VEREN BİR FİRMANIN VERGİ BORCU OLDUĞUNUN KABULÜ İÇİN VERGİ BORCU TUTARI NE OLMALIDIR?

SORU 3: FİRMA VERGİ BORCUNU TAKSİTLENDİRMİŞ OLUP TAKSİTLERİNİ DÜZENLİ OLARAK ÖDEMEKTEDİR. BU DURUMDA FİRMANIN, İHALELERDE VERGİ BORCU OLDUĞU KABUL EDİLEBİLİR Mİ?

SORU 4: VERGİ BORCU KABUL EDİLMECEK DURUMLAR NELERDİR?

SORU 5: FİRMA TARAFINDAN VERGİ BORCUNUN 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE CEBREN TAHSİLİ AMACIYLA TESİS EDİLEN İŞLEMLERE KARŞI DAVA AÇILMASI HALİNDE, VERGİ BORCU KONUSU NASIL DEĞERLENDİRİLECEKTİR?

BİLGİ NOTU

SORU 6: İHALEYE İŞ ORTAKLIĞI OLARAK TEKLİF VEREN İSTEKLİNİN VERGİ BORCU NASIL DEĞERLENDİRİLİR?

SORU 7: İŞ ORTAKLIĞININ ORTAKLARININ HER BİRİNİN VERGİ BORCU TUTARI 5.000 TL'NİN ALTINDA OLMAKLA BİRLİKTE TOPLAM TUTARI İSE 5.000 TL'NİN ÜZERİNDE İSE VERGİ BORCU KONUSU NASIL DEĞERLENDİRİLMELİDİR?

SORU 8: İŞ ORTAKLIĞI OLARAK İŞ ÜSTLENİLMESİ DURUMUNDA BU İŞ ORTAKLIĞININ VERGİ MÜKELLEFİ OLMASI MÜMKÜNDÜR. BU ORTAKLIĞININ VERGİ BORCU OLMASI DURUMUNDA, ORTAKLARININ DA VERGİ BORCU OLDUĞU KABUL EDİLECEK MİDİR?

SORU 9: VERGİ BORCU OLMADIĞINA İLİŞKİN BELGE NEREDEN ALINIR?

SORU 10: İHALE ÜZERİNDE BIRAKILAN İSTEKLİ SÖZLEŞME İMZALAMAK İÇİN GEREKLİ OLAN BELGELERİYLE BİRLİKTE KAÇ GÜN İÇİNDE İDAREYE BAŞVURMALIDIR?

SORU 11: İSTEKLİNİN VERGİ BORCUNUN BULUNMASI DURUMUNDA HANGİ YAPTIRIMLARLA KARŞILAŞIR?

SORU 12: VERGİ BORCU İŞ VEYA MESLEK AHLAKINA AYKIRI FAALİYET OLARAK KABUL EDİLEBİRLİR Mİ?

BİLGİ NOTU

SORU 13: VERGİ BORCU KONUSUNDA YAPILACAK ŞİKÂyetLERDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR NELERDİR?

SORU 14: İHALEYE TEKLİF VEREN ŞİRKETİN ORTAĞI OLAN KİŞİLERİN VERGİ BORCU SEBEBİYLE TEKLİFİ DEĞERLENDİRME DIŞI BIRAKILIR MI?

SORU 15: İHALEYE TEKLİF VEREN FİRMANIN ORTAĞI OLDUĞU ŞİRKETLERİN VERGİ BORCU OLMASI DURUMUNDA TEKLİFİ DEĞERLENDİRME DIŞI BIRAKILIR MI?

SORU 16: İSTEKLİNİN İHALE TARİHİNDEN SONRA VERGİ BORCU OLMASI DURUMUNDA İHALE DIŞI BIRAKILMASI MÜMKÜN MÜDÜR?

SORU 17: SÖZLEŞMENİN UYGULANMASI AŞAMASINDA VERGİ BORCU VE BERCUN HAK EDİŞDEN KESİLMESİ HAKKINDA BİLGİ VERİNİZ.

BİLGİ NOTU

GİRİŞ

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinde, “*Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan*” isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılacağı hüküm altına alınmıştır.

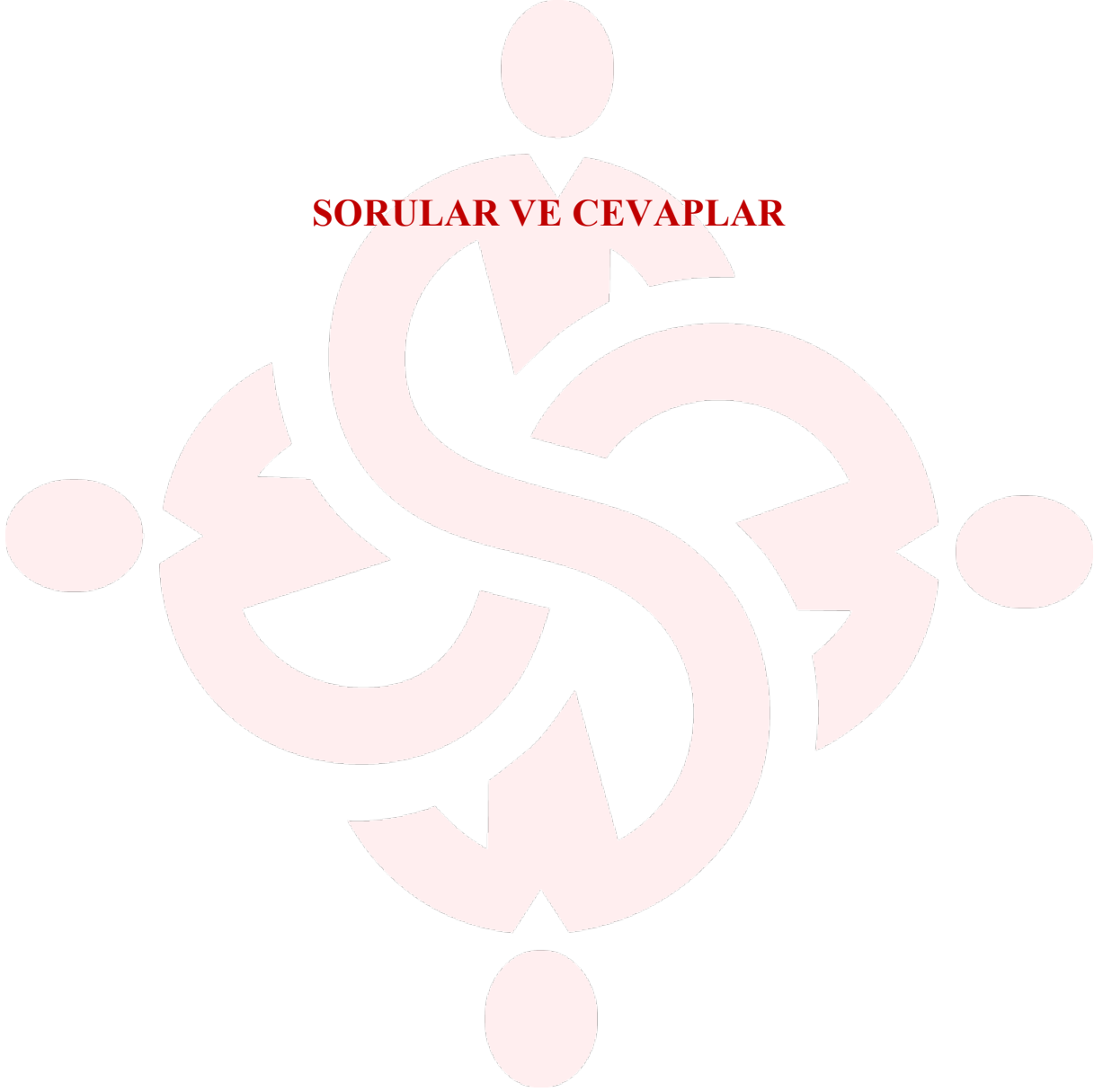
4734 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği ilk yıllarda, istekliler vergi borçları olmadığına ilişkin belgelerini teklifleriyle birlikte sunmuşlardır. Bu süreçte isteklilerin “emlak vergisi”, “çevre temizlik vergisi” gibi vergi türlerinden borçları olduğu iddiasıyla itirazın şikâyet başvurularında bulunulmuştur. Gerek vergi borcu kapsamında değerlendirilecek vergi türleri gerekse de vergi borcu olarak kabul edilecek borç tutarı konusunda düzenleme bulunmaması uygulamada sorunlar yaratmıştır.

28/3/2007 tarihli ve 5615 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesiyle 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesine beşinci ve altıncı fıkralar eklenmiştir. Beşinci fıkrada, Kamu İhale Kurumunun Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak vergi borcu kapsamında değerlendirilecek vergi türleri ile borç kabul edilecek tutarı belirlemeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Altıncı fıkrada ise 10'uncu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceğinin Kamu İhale Kurumu tarafından belirleneceği; taahhüt edilen durumda bulunulmaması halinde isteklinin ihale dışı bırakılacağı ve geçici teminatının gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Vergi borcu kapsamında incelenecek vergi türleri ile borç olarak kabul edilecek tutarı Kamu İhale Genel Tebliği'nin 17.4'üncü maddesinde düzenlemiştir. Ayrıca uygulama yönetmelikleri ve eklerinde de, vergi borcu konusunda düzenlemeler yer almaktadır.

İstekliler teklif mektuplarında, ihale tarihi itibarıyla 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasındaki diğer durumlarla birlikte vergi borçlarının da bulunmadığını beyan etmektedir.

SORULAR VE CEVAPLAR

BİLGİ NOTU

SORU 1: VERGİ BORCU KAPSAMINDA İNCELENEN VERGİ TÜRLERİ NELERDİR? ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ YA DA EMLAK VERGİSİ BORÇLARI DA VERGİ BORCU KAPSAMINDA İNCELEBİLİR Mİ?

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 17.4.1'inci maddesindeki düzenlemeler çerçevesinde vergi borcu kapsamında incelenen vergi türleri şunlardır:

- Yıllık gelir vergisi,
- Yıllık kurumlar vergisi,
- Katma değer vergisi,
- Özel tüketim vergisi,
- Özel iletişim vergisi,
- Banka muameleleri vergisi,
- Sigorta muameleleri vergisi,
- Gelir ve kurumlar vergisine ilişkin tevkifatlar,
- Geçici vergiye ilişkin vergi asılları,
- Yukarıda yer alan vergilere ait vergi ziyayı cezaları ile gecikme zam ve faizleri.

Damga vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, çevre temizlik vergisi ile emlak vergisi gibi vergiler, 4734 sayılı Kanun kapsamında vergi borcu kapsamında incelenen vergiler değildir. Bazı internet siteleri tarafından Kamu İhale Kurulu uyuşmazlık kararları yayımlanmaktadır. Ancak bu sitelerdeki örnek kararlar, kamu ihale mevzuatındaki değişiklikler çerçevesinde gözden geçirilmediğinden yanlış yönlendirmeler söz konusu olabilmektedir.

Daha önce yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde çevre temizlik vergisi borcu ya da damga vergisi borcu bulunan isteklinin vergi borcu olduğu kabul edilmekteydi. Yapılan değişiklikler sonrası bu vergi türleri vergi borcu kapsamında değerlendirilmemektedir. Ancak hâlâ bu kararlar örnek kararlar olarak yayımlanmaktadır. Kamu İhale Kurulunun uyuşmazlık kararlarının değerlendirilmesinde, mevzuat değişiklikleri mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

SORU 2: KAMU İHALE MEVZUATINA GÖRE İHALEYE TEKLİF VEREN BİR FİRMANIN VERGİ BORCU OLDUĞUNUN KABULÜ İÇİN VERGİ BORCU TUTARI NE OLMALIDIR?

Yukarıda yer alan vergilere ilişkin borçların tutarının (ceza ile zam ve faizleri de dâhil

BİLGİ NOTU

olmak üzere) 5.000 (beşbin) TL veya bu bedelden daha az olması durumunda, isteklinin kamu ihale mevzuatı bakımından vergi borcu olmadığı kabul edilecektir. Bir başka ifadeyle isteklinin vergilere ilişkin borçlarının tutarı 5.000 TL'den fazla olması durumunda, vergi borcu olduğu kabul edilecektir.

Kamu İhale Kurulunun 29/4/2013 tarihli ve 2013/UY.II-1941 sayılı uyuşmazlık kararında, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının ortaklarından birinin 4.474,42 TL olan vergi borcunun Kamu İhale Genel Tebliği'nde yer alan vergi borcu tutarının altında olması sebebiyle vergi borcu olarak değerlendirilmemesinin mevzuata uygun olduğuna karar verilmiştir.

SORU 3: FİRMA, VERGİ BORCUNU TAKSİTLENDİRİMİŞ OLUP TAKSİTLERİNİ DÜZENLİ OLARAK ÖDEMEKTEDİR. BU DURUMDA FİRMANIN, İHALELERDE VERGİ BORCU OLDUĞU KABUL EDİLEBİLİR Mİ?

Vadesi geçtiği halde ödenmemiş ancak vergi idaresi tarafından taksitlendirilmiş veya tecil edilmiş vergi borçlarının, vadesindeki ödemeler aksatılmadığı sürece kesinleşmiş vergi borcu olmadığı kabul edilecektir.

SORU 4: VERGİ BORCU KABUL EDİLMEMEYECEK DURUMLAR NELERDİR?

- Firmanın ihale tarihi itibarıyla vergi borcu tutarı 5.000 (beşbin) TL ve altında ise vergi borcu olmadığı kabul edilecektir.
- Re'sen, ikmalen veya idarece yapılan tarhiyatlara karşı dava açma süresi geçirilmediği sürece kesinleşmiş vergi borcu olmadığı kabul edilecektir.
- Vadesi geçtiği halde ödenmemiş ancak vergi idaresi tarafından taksitlendirilmiş veya tecil edilmiş vergi borçlarının, vadesindeki ödemeler aksatılmadığı sürece kesinleşmiş vergi borcu olmadığı kabul edilecektir.

SORU 5: FİRMA TARAFINDAN VERGİ BORCUNUN 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE CEBREN TAHSİLİ AMACIYLA TESİS

BİLGİ NOTU

EDİLEN İŞLEMLERE KARŞI DAVA AÇILMASI HALİNDE, VERGİ BORCU KONUSU NASIL DEĞERLENDİRİLECEKTİR?

Vergi borcunun 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde cebren tahsili amacıyla tesis edilen işlemlere karşı dava açılması halinde, bu dava sürecinde veya sonucunda takip ve tahsili durduracak geçici veya nihai bir karar bulunmadığı durumlarda kesinleşmiş vergi borcu olduğu kabul edilmektedir.

SORU 6: İHALEYE İŞ ORTAKLIĞI OLARAK TEKLİF VEREN İSTEKLİNİN VERGİ BORCU NASIL DEĞERLENDİRİLİR?

İş ortaklığının ortaklarının tamamının vergi borcunun bulunmaması gerekmektedir. Ortaklardan birinin vergi borcunun (5.000 TL'nin üzerinde olması) bulunması halinde, teklifleri değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminat gelir kaydedilir.

SORU 7: İŞ ORTAKLIĞININ ORTAKLARINDAN HER BİRİNİN VERGİ BORCU TUTARI 5.000 TL'NİN ALTINDA OLMAKLA BİRLİKTE ORTAKLARIN TOPLAM VERGİ BORCU TUTARI 5.000 TL'NİN ÜZERİNDE İSE VERGİ BORCU KONUSU NASIL DEĞERLENDİRİLMELİDİR?

İş ortaklığında ortaklardan her birinin vergi borcu tutarının 5.000 TL'nin altında olduğu ancak borçların toplam tutarının 5.000 TL'nin üzerinde olduğu bir ihalede, idare ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının vergi borcu olduğuna karar verilmiştir.

İdarenin bu işlemi, itirazın şikâyet başvurusuna konu olmuştur. Kamu İhale Kurulunun 19/6/2013 tarihli ve 2013/UH.I-2548 sayılı uyuşmazlık kararında, *iş ortaklığını oluşturan iki firmanın ayrı ayrı 5.000 TL'nin altındaki vergi borcunun ihaleye girmeye ve sözleşmenin imzalanmasına engel teşkil etmeyeceğine karar verilmiştir. İş ortaklığının toplamdaki vergi borcunun 5.000 TL'yi aşması sebebiyle sözleşme imzalanmamasının mevzuata uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.*

SORU 8: İŞ ORTAKLIĞI OLARAK İŞ ÜSTLENİLMESİ DURUMUNDA BU İŞ ORTAKLIĞININ VERGİ MÜKELLEFİ OLMASI MÜMKÜNDÜR. BU ORTAKLIĞININ VERGİ BORCU OLMASI DURUMUNDA,

BİLGİ NOTU

ORTAKLARININ DA VERGİ BORCU OLDUĞU KABUL EDİLECEK MİDİR?

İş ortaklığı olarak iş üstlenilmesi durumunda, iş ortaklığının vergi mükellefi olması da mümkündür. İş ortaklığının vergi borcu olması durumunda ortaklarının da vergi borcu olduğu kabul edilir.

Kamu İhale Kurulunun 11/4/2013 tarihli ve 2013/UH.II-1786 sayılı uyuşmazlık kararında, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının pilot ortağının daha önce ortağı olduğu iş ortaklığından kaynaklanan vergi borcundan dolayı teklifin değerlendirme dışı bırakılmasına ve geçici teminatın gelir kaydedilmesine karar verilmiştir.

SORU 9: VERGİ BORCU OLMADIĞINA İLİŞKİN BELGE NEREDEN ALINIR?

Kamu İhale Genel Tebliği'nde yer alan düzenlemelere göre istekliler vergi borcu olmadığına ilişkin belgeyi, yıllık gelir vergisi veya kurumlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesinden almaları gerekmektedir.

İlgili vergi dairesi, gelir stopaj vergisi ile banka ve sigorta muameleleri vergileri açısından diğer vergi dairelerinden temin ettikleri bilgileri de dikkate alarak vergi borcuna ilişkin belgeyi düzenlemektedir.¹

İsteklinin ilgili vergi dairesinden aldığı vergi borcu olmadığına ilişkin belgede, nakil olduğunun belirtilmesi durumunda kayıtlı olduğu bir önceki vergi dairesinden de vergi borcuna ilişkin belge alınarak idareye ibraz edilmesi gerekmektedir.²

18/9/2007 tarihinden itibaren İnternet Vergi Dairesi kullanıcı şifresi almış olan mükelleflerce internetten "Vergi Borcu Yoktur" belgesi alma imkânı getirilmiştir. İnternetten alınan bu belge de idareye sunulabilir.

SORU 10: İHALE ÜZERİNDE BIRAKILAN İSTEKLİ SÖZLEŞME İMZALAMAK İÇİN GEREKLİ OLAN BELGELERİYLE BİRLİKTE KAÇ GÜN İÇİNDE İDAREYE BAŞVURMALIDIR?

¹ Kamu İhale Genel Tebliği'nin 17.4.3'üncü maddesi.

² Kamu İhale Genel Tebliği'nin 17.4.4'üncü maddesi.

BİLGİ NOTU

İhale üzerinde bırakılan istekli, sözleşme imzalanmaya davet yazısının kendisine tebliğ edilmesinden itibaren on gün içinde sözleşmenin imzalanması için sunulması gerekli belgeleri ve kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamak zorundadır. Vergi borcu bulunmaması sebebiyle belgenin verilmemesi ihalelere yasaklama sonucunu ortaya çıkarabilmektedir.

SORU 11: İSTEKLİNİN VERGİ BORCUNUN BULUNMASI DURUMUNDA HANGİ YAPTIRIMLARLA KARŞILAŞIR?

İsteklinin ihale tarihi itibarıyla veri borcu olması halinde, ihale dışı bırakılarak geçici teminatın gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak hakkında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilemez.

Ancak vergi borcu bulunan istekli, ihale üzerinde kalmasına rağmen taahhüt edilen hususlara ilişkin belgeleri sözleşme imzalama süresi içinde sunmaması halinde, bu istekli hakkında 4734 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "üzerine ihale yapıldığı halde mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar" kapsamında değerlendirme yapılarak ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmekte ve geçici teminatı gelir kaydedilmektedir. Vergi borcu bulunan firma borcuna yönelik belgeyi sunmaması halinde yasaklanır ve teminatı gelir kaydedilir.

Bir belediye tarafından gerçekleştirilen hizmet alımı ihalesinde, ihale üzerinde bırakılan isteklinin vergi borcu olması sebebiyle teklifinin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği iddiasıyla itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. Kamu İhale Kurulunun 19/3/2014 tarihli ve 2014/UH.I-1424 sayılı uyuşmazlık kararında, "... İş Ortaklığı'nın teklif dosyasının incelenmesi sonucunda, söz konusu isteklinin Birim Fiyat Teklif Mektubu'nda ihale tarihinde 4734 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen durumda olmadığını taahhüt ettiği görüldüğünden, idarenin ihaleyi söz konusu istekli üzerinde bırakmasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Netice olarak, yukarıda yer verilen düzenlemeler gereğince, ihale üzerinde bırakılan istekliden 4734 sayılı Kanununun 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen durumlarda olmadığına ilişkin belgelerin sözleşme imzalanmadan önce istenilmesi zorunlu olup, söz konusu belgelerde taahhüt edilen duruma aykırılığın tespit edilmesi halinde ihale dışı bırakılarak mevzuat ile belirlenen yaptırımın uygulanacağı açık olup, ihale kararının verildiği aşamada idarece yapılan işlemler mevzuata uygun olduğundan başvuru sahibinin iddiası yerinde

BİLGİ NOTU

bulunmamıştır.” kararı verilmiştir.³ Kanaatimizce, idarenin şikâyet inceleme sürecinde ihale üzerinde bırakılan istekliden vergi borcuna ilişkin belge istemesi ve başvuruyu sonuçlandırması bu hususun itirazen şikâyete konu olmasını önleyebileceği görüşündeyiz.

SORU 12: VERGİ BORCU İŞ VEYA MESLEK AHLAKINA AYKIRI FAALİYET OLARAK KABUL EDİLEBİLİR Mİ?

4734 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendinde, “*İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, ihaleyi yapan idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilenlerin*” teklifinin değerlendirme dışı bırakılacağı hüküm altına alınmıştır.

İhale üzerinde bırakılan isteklinin ihale tarihi itibarıyla vergi borcu olması 4734 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendi kapsamında değerlendirilmesi, itirazen şikâyet başvurusuna konu olmuştur. Kamu İhale Kurulu 17/10/2012 tarihli ve 2012/UH.I-4028 sayılı uyuşmazlık kararında, *isteklinin vergi borcu bulunmasının idareye yapılan işler sırasında gerçekleştirilen iş ve meslek ahlakına aykırı davranış olarak nitelendirilemeyeceğine karar vermiştir.*

SORU 13: VERGİ BORCU KONUSUNDA YAPILACAK ŞİKÂyetLERDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR NELERDİR?

Firmalar vergi borçlarının bulunması sebebiyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılması ya da sözleşme imzalanmaması durumunda, öncelikle idareye şikâyet başvurusunda bulunmalıdır. Bu şikâyetten sonra Kamu İhale Kurumuna itirazen şikâyet başvurusu yapılmalıdır.

Vergi borcu sebebiyle teklifi değerlendirme dışı bırakılan firma tarafından bu işlemin iptali talebiyle doğrudan idare mahkemesine başvurulmuştur. İdari merci tecavüzü sebebiyle başvuru Kamu İhale Kurumuna gönderilmiştir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun “İlk inceleme üzerine verilecek karar” başlıklı 15’inci maddesinin ikinci fıkrasında ise “*Dilekçelerin görevli mercie tevdi halinde, Danıştaya veya ilgili mahkemeye başvurma tarihi, merciine başvurma tarihi olarak kabul edilir.*” hükmü yer almaktadır. Kamu İhale Kurulunun 5/3/2014 tarihli ve 2014/UH.IV-1275 sayılı uyuşmazlık kararında, “... Adana 1. İdare

³ Kamu İhale Kurulunun benzer uyuşmazlık kararları için bakınız: 20/1/2014 tarihli ve 2014/UH.III-404 sayılı uyuşmazlık kararı ile 28/8/2013 tarihli ve 2013/UY.I-3406 sayılı uyuşmazlık kararı.

BİLGİ NOTU

Mahkemesi tarafından idari merci tecavüzü nedeniyle Kuruma gönderilen dava dilekçesi incelendiğinde, idarenin başvurunun reddine ilişkin kararının tebellüğ edildiğinin beyan edildiği 25.11.2013 tarihini izleyen on gün içerisinde Kuruma başvuruda bulunulması gerekirken mahkemeye başvuruda bulunulduğu tespit edilmiş olup, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15'inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca, dilekçenin mahkeme kayıtlarına alındığı 22.01.2014 tarihinin, dilekçenin Kurum kayıtlarına alındığı tarih olarak kabul edilmesi gerektiği ve bu tarih itibariyle itirazen şikâyet başvurusunun süresinde yapılmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan başvurunun, İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinde yer alan şekil unsurlarına uygun olmadığı (dilekçede başvuruya konu olan durumun farkına varıldığı veya bildirildiği tarihin belirtilmediği ve dilekçe ekinde idarenin cevabı ile başvuruda bulunmaya yetkili olduğuna dair belgelerin aslı veya yetkili mercilerce onaylı örneklerinin bulunmadığı) tespit edilmiştir. Ayrıca başvuru dilekçesine, 4734 sayılı Kanunun 53'üncü maddesinin (j) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca şikâyette bulunanlarca yatırılması zorunlu olan başvuru bedelinin Kurum hesaplarına yatırıldığına dair banka dekontunun da eklenmediği görülmüştür. Bu nedenle, 4734 sayılı Kanunun 54'üncü maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendi gereğince başvurunun süre ve şekil yönünden reddi gerekmektedir.” kararı verilmiştir.

İdareye yapılan şikâyet başvurusunda, ihale üzerinde bırakılan isteklinin vergi borcu olduğuna ilişkin bir iddiaya yer verilmeden bu hususa itirazen şikâyet başvurusunda yer verilebilmektedir. Kamu İhale Kurulunun 18/2/2013 tarihli ve 2013/UH.III-1019 sayılı uyuşmazlık kararında, “... Şikâyet başvurusunda belirtilmeyen hususların itirazen şikâyet başvurusuna konu edilemeyeceği anlaşıldığından, başvuru sahibinin söz konusu iddiası ile ilgili başvurusunun reddedilmesi gerektiği” sonucuna varılmıştır.

SORU 14 : İHALEYE TEKLİF VEREN ŞİRKETİN ORTAĞI OLAN KİŞİLERİN VERGİ BORCU SEBEBİYLE TEKLİFİ DEĞERLENDİRME DIŞI BIRAKILIR MI?

Kamu ihale mevzuatına göre isteklinin vergi borcunun olmaması gerekmektedir. Tüzel kişinin ortaklarının vergi borcu bulunması isteklinin vergi borcu olduğu anlamına gelmez. Bu sebeple teklifinin değerlendirme dışı bırakılmaması gerekmektedir.

BİLGİ NOTU

SORU 15: İHALEYE TEKLİF VEREN FİRMANIN ORTAĞI OLDUĞU ŞİRKETLERİN VERGİ BORCU OLMASI DURUMUNDA TEKLİFİ DEĞERLENDİRME DIŞI BIRAKILIR MI?

Kamu ihale mevzuatına göre isteklinin vergi borcunun bulunmaması gerekmektedir. İhaleye teklif veren gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu tüzel kişinin vergi borcu olması halinde teklifinin değerlendirme dışı bırakılmaması gerekmektedir.

SORU 16: İSTEKLİNİN İHALE TARİHİNDEN SONRA VERGİ BORCU OLMASI DURUMUNDA İHALE DIŞI BIRAKILMASI MÜMKÜN MÜDÜR?

Kamu ihale mevzuatına göre isteklinin ihale tarihi itibarıyla vergi borcu bulunmaması gerekmektedir. İsteklinin ihale tarihinde vergi borcu bulunmuyor ancak bu tarihten sonra borcu bulunuyor ise teklifinin değerlendirme dışı bırakılmaması gerekmektedir.

SORU 17: SÖZLEŞMENİN UYGULANMASI AŞAMASINDA VERGİ BORCU VE BERCUN HAK EDİŞDEN KESİLMESİ HAKKINDA BİLGİ VERİNİZ.

6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesi uyarınca vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranması zorunluluğu getirilen ödeme ve işlemler, Tahsilat Genel Tebliği'nde (Seri: A, Sıra No: 1) düzenlenmiştir.

Anılan Tebliğ'de idarelerin 4734 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirdikleri alımlara ilişkin olarak 1.000 (bin)TL'nin⁴ üzerinde yapacakları ödemelerde, vadesi geçmiş borç⁵ durumunu gösterir belge istemek zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.⁶ Tebliğ'de, "... Bu

⁴ 11/9/2013 tarihli ve 28762 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği (Seri: A Sıra No:1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri:A Sıra No:5), vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranması zorunlu alımların tutarını 2.000 TL'den 1.000 TL'ye indirmiştir.

⁵ Tebliğ'de vergi borcu kapsamında değerlendirilecek vergi türleri ve tutarı da düzenlenmiştir. Yıllık gelir vergisi, yıllık kurumlar vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, özel iletişim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergileri, gelir ve kurumlar vergisine ilişkin tevkifatlar ve geçici vergiler ile bu vergi türlerine ait vergi ziyai cezaları, gecikme zam ve faizler vergi borcu kapsamında incelenen vergi türleridir. Bu vergilere ilişkin toplam borç tutarı 1.000 TL'yi aşması halinde vergi borcu olduğu kabul edilmektedir.

⁶ Bir belediye tarafından yükleniciye olan borç tutarının Tahsilat Genel Tebliği'nde vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge istenmesi öngörülen alım tutarından fazla olmakla beraber nakit sıkıntısı sebebiyle ödemenin bu tutarın altında gerçekleştirildiği ifade edilerek borç durumunu gösterir belgenin

BİLGİ NOTU

Tebliğ ile belirlenen tutarın üzerinde vadesi geçmiş borç bulunması halinde ödeme yapmayacaklardır. Ancak, borçlunun tahsil dairesine olan borçlarını ödemesi veya sair sebeplerle, ihale nedeniyle kendisine yapılması gereken ödemenin yapılmasını engelleyen durumun kalkması üzerine, yeni alacağı belgeye göre ihaleyi yapan kurum ve kuruluşların gerekli ödemeyi hak sahibine yapabilecekleri tabiidir...” düzenlemesi yer almaktadır.

Yükleniciye yapılacak ödeme tutarının, vadesi geçmiş borç tutarının üzerinde olması durumunda, borçlunun da talebi alınmak suretiyle borç tutarı kadar kısım ilgili tahsil dairesine aktarılacak olup bakiyesi de yükleniciye ödenebilecektir.

Vadesi geçmiş borç tutarının, yükleniciye yapılacak ödemedeki yüksek veya buna eşit olduğu durumlarda da, borçlunun talebi üzerine ödenecek tutar ilgili tahsil dairesine aktarılabilir.

Tebliğ’de 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelerin Kanun ile istisna tutulan alımlar nedeniyle yapacakları ödemelerde, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranmayacağı ifade edilmiştir. Tebliğ’de anılan Kanun’un 22’nci maddesi çerçevesinde doğrudan temin yöntemiyle yapılacak alımlarda vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranmayacağına yönelik bir düzenleme yer almamaktadır.

Mükellefler tarafından vergi işlemlerine karşı dava açılmış ise Vergi Dairesinden ödeme yapılabileceğine ilişkin muvafakat yazısı alınarak idareye verilmekte ve ödeme gerçekleştirilmektedir.

Tahsilat Genel Tebliği’nde borçlunun talebi üzerine kesinti yapan idarenin genel bütçeli idare olması durumunda, muhasebe işlem fişinin düzenlendiği tarihte ödeme yapılmış sayılacağından, ödeme tarihine kadar geçen süre için amme alacağına 6183 sayılı Kanun’un 51’inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanacağı; kesinti yapan idarenin genel bütçe dışında bir idare olması durumunda ise kesilen tutarın tahsil dairesi hesaplarına yatırıldığı tarihte ödeme yapılmış sayılacağından, ödeme tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır.

istenip istenmeyeceği konusunda görüş talep edilmiştir. Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının konuya ilişkin özeldesinde, “... Ödeme yapılan tutar ile bu ödemeye esas fatura bedelinin, hakediş tutarının veya tahakkuku düzenlenen miktarın farklı olması önem arz etmemektedir. Zira, hak sahiplerine 2.000/1.000 liranın üzerinde yapılacak her ödemede vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranması gerekmektedir.” açıklaması yer almaktadır. Bu 2.000 TL’lik tutar bu makalenin kaleme alındığı tarih itibarıyla 1.000 TL’dir.

<http://www.ant-vdb.gov.tr/ozelgeler/ozelge.php?islem=goster&ozid=1134> (Erişim Tarihi: 1/7/2014)